

окремими групами з точки зору успішної реалізації цілей розвитку міста, окремих його складових, урахування інтересів та подолання протиріч для досягнення очікуваних результатів.

Таким чином, формування та використання організаційно-економічного забезпечення міського управління відповідно до стратегії і тактики соціально-економічного розвитку міста нерозривно пов'язано з вирішенням таких завдань:

узагальнення сучасних теоретико-методологічних підходів до організаційно-економічного забезпечення міського управління;

виявлення особливостей складу і структури економічного механізму міського управління;

оцінка відповідності організаційно-економічного забезпечення міського управління стратегії соціально-економічного розвитку;

формування комплексної системи організаційно-економічного забезпечення міського управління та методичні рекомендації щодо її впровадження та використання.

Зазначені завдання мають як теоретико-методологічний, так і прикладний характер, тому їх вирішення повинно спиратися на загальні положення теорії міського управління, а також враховувати особливості функціонування та розвитку міст України відповідно до існуючої системи місцевого самоврядування. Це й повинно стати предметом подальших досліджень.

Мосьондз С.О.

УПРАВЛІНСЬКІ ЗАСОБИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ НАУКИ В УКРАЇНІ

Роль науки на сучасному етапі розвитку світового співтовариства є визначальною для розвитку країни, для її успіху в оточенні інших країн і народів. З огляду на це, вже наприкінці ХХ ст. в розвинених країнах розпочалося активне переосмислення ролі й місця науки в житті сучасних суспільств і, ширше, у розвитку всього людства. А, як наслідок, відбувається акцентування трансформації засобів здійснення державної політики у сфері науки.

Засоби здійснення державної політики у сфері науки позначаються різностороннім характером, при цьому усі вони взаємопов'язані та взаємозалежні, становлять цілісну систему, перетинаються із засобами адміністрування інших сфер діяльності публічної адміністрації. Тільки раціональне використання різноманітних засобів у взаємозв'язку, обґрунтований вибір основних з них, уміле поєднання створюють умови для належного забезпечення публічного адміністрування сфери науки, сприяють досягненню намічених результатів.

Вибір конкретного адміністративно-правового засобу визначається правовими актами України, доцільність його застосування в тій чи іншій ситуації визначається умовами, що склалися, наявністю певних обставин, відповідно до

видів сфери науки.

Аналіз чинного адміністративного законодавства і практики його застосування дає підстави зробити висновок, що серед адміністративно-правових засобів здійснення державної політики у сфері науки можна виокремити: засоби дозвільної природи (установча діяльність в сфері науки; реєстраційна діяльність в сфері науки; експертна діяльність в сфері науки; атестаційна діяльність в сфері науки) та засоби управлінської природи (контроль за діяльністю в сфері науки; нагляд за діяльністю в сфері науки; адміністративна відповідальність за порушення законодавства України, яким урегульовано сферу науки).

Керуючись рамками винесеної у назву наукової доповіді тематики та свідомо абстрагувавшись від засобів дозвільної природи спробуємо провести сутнісну характеристику управлінських засобів здійснення державної політики у сфері науки в Україні.

Одразу відзначимо, що здійснивши аналіз контрольних та наглядових повноважень органів публічної адміністрації у сфері науки, можемо констатувати, що доцільно говорити саме про їх контрольню-наглядову діяльність, сутність якої потребує негайного визначення на законодавчому рівні. При цьому наглядові повноваження є елементом контролю. Таке твердження ґрунтується на такому:

по-перше, органи публічної адміністрації у сфері науки реалізують свої контрольню-наглядові повноваження щодо об'єктів, які у більшості випадків їм організаційно не підпорядковані;

по-друге, у процесі реалізації контрольню-наглядових повноважень застосовуються заходи адміністративного впливу, а за результатами реалізації можуть застосовуватись і адміністративні заходи;

по-третє, реалізація контрольню-наглядових повноважень спрямована як на визначення міри і ступеня дотримання відповідними суб'єктами спеціальних норм і правил, так і щодо діяльності підконтрольних об'єктів у цілому чи окремих її аспектів.

Продовжуючи аналізувати зміст контрольню-наглядової діяльності органів публічної адміністрації у сфері науки в Україні, слід сформулювати мету цієї діяльності. Так, метою контрольню-наглядової діяльності органів публічної адміністрації у сфері науки в Україні є виявлення та нейтралізація чинників, котрі перешкоджають стабільному функціонуванню й гармонійному розвитку сфери науки. Виходячи з мети вказаної діяльності, впливають її завдання, основним з яких є визначення фактів дотримання (або недотримання) відповідними суб'єктами встановлених приписів у межах компетенції.

Що стосується адміністративної відповідальності за порушення законодавства, яким регулюється сфера науки, то вона включає всі властиві юридичній відповідальності основні ознаки: 1) ґрунтується на державному примусі у формі каральних і право відновлювальних (компенсаційних) способів; 2) виражається в обов'язку особи зазнавати певних втрат; 3) настає лише за вчинені або вчинювані правопорушення в разі встановлення складу правопорушення; 4) здійснюється компетентним органом у суворій відповідності із законом, а саме із са-

нкціями норм права, якими встановлюються вид і міра втрат; 5) здійснюється у процесі правозастосовної діяльності за дотримання певного процедурно-процесуального порядку і форм, встановлених законом.

Специфічною ж ознакою, що є визначальною для характеристики адміністративної відповідальності у сфері науки є те, що проступки у сфері науки в своїй питомій вазі мають загальний характер і вчиняються у будь-якій галузі. Наприклад, адміністративні корупційні правопорушення (гл. 13-а КУпАП), порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності (ст. 51-2 КУпАП), порушення права на інформацію (ст. 212-3 КУпАП), здійснення незаконного доступу до інформації в інформаційних (автоматизованих) системах, незаконне виготовлення чи розповсюдження копій баз даних інформаційних (автоматизованих) систем (ст. 212-6 КУпАП), порушення законодавства про державну таємницю (ст. 212-2 КУпАП), порушення встановленого порядку видачі сертифіката відповідності (ст. 172-1 КУпАП), порушення порядку видачі документа дозвільного характеру (ст. 166-10 КУпАП), порушення законодавства про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців (ст. 166-11 КУпАП), порушення законодавства про ліцензування певних видів господарської діяльності (ст. 166-12 КУпАП) [1].

Основні ж тенденції застосування адміністративної відповідальності у сфері науки в Україні за наукові правопорушення передбачається визначити шляхом аналізу заходів відповідальності, які містяться у нормативно-правових документах, направлених на регламентацію наукової діяльності та органів публічної адміністрації, які наділені правом їх застосовувати.

Так, 14 вересня 2011 року Наказом МОНмолодьспорту №1059 «Деякі питання присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань» були затверджені Положення про атестаційну колегію Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та Положення про спеціалізовану вчену раду, відповідно до яких Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України наділено повноваженнями позбавляти у встановленому порядку наукових та науково-педагогічних працівників наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, припиняти або обмежувати діяльність спеціалізованих вчених рад, скасовувати рішення спеціалізованої вченої ради [2].

Питання про позбавлення наукового ступеня порушується у випадку, коли до спеціалізованої вченої ради надійшли матеріали, які дають для цього підставу. Голова ради доручає комісії з членів ради перевірити такі матеріали щодо обґрунтованості справи. У разі потреби рада запитує у відповідних наукових установ, вищих навчальних закладів додаткові матеріали. За наслідками перевірки комісія складає висновок, який подається на розгляд ради.

Атестаційна колегія МОНмолодьспорту, відповідно до покладених на неї завдань, припиняє або обмежує в установленому порядку діяльність спеціалізованих вчених рад. Припинення діяльності ради є крайнім примусовим заходом впливу, який може бути застосований у разі порушення радою вимог нормативно-правових актів з питань присудження наукового ступеня доктора чи кандидата наук.

Щодо скасування рішення спеціалізованої вченої ради, атестаційна колегія МОНмолодьспорту скасовує рішення спеціалізованих вчених рад про присудження наукових ступенів кандидата наук і доктора наук у разі порушення цими радами встановленого порядку присудження наукових ступенів. У разі, коли встановлено, що експертизу дисертації проведено неякісно, висновок спеціалізованої вченої ради недостатньо аргументований або порушено вимоги нормативно-правових актів з питань присудження наукового ступеня доктора і кандидата наук, атестаційна колегія МОНмолодьспорту готує проект атестаційного висновку щодо скасування рішення ради про присвоєння наукового ступеня, який подається на розгляд МОНмолодьспорту.

Таким чином, позбавлення наукових ступенів, припинення або обмеження діяльності спеціалізованих вчених рад, скасування рішення спеціалізованих вчених рад є примусовим заходом, що застосовується атестаційною колегією МОНмолодьспорту за порушення законодавства в сфері науки, тягнуть негативні наслідки щодо порушників та можуть розглядатись як специфічний різновид стягнень. Варто звернути увагу, що більшість примусових заходів, які застосовуються атестаційною колегією МОНмолодьспорту в межах його компетенції, спрямовані на покарання порушників правопорядку у науковій сфері та застосування специфічних стягнень.

Література

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – додаток до № 51. – Ст. 1122.
2. Деякі питання присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань: Наказ МОНмолодьспорту від 14.09.2011 № 1059 // Офіційний вісник. – 2011. – № 78. – Ст. 2895.

Сасіна Л.О.

ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ БІЗНЕСУ, ВЛАДИ І СУСПІЛЬСТВА

Вітчизняні науковці поступово приходять до висновку: якщо економічна модель суспільства буде базуватись виключно на принципі утилітаризму, вона самознищиться. Тому актуальним є пошук компромісу між матеріальними і духовними прагненнями людини, колективу, спільноти.

Метою даної статті є дослідження сутності проблеми взаємодії бізнесу, влади і суспільства.

На початку економічних реформ в масовій свідомості українців переважала надія (як потім виявилось, ілюзорна) стосовно того, що «багатство» (прибуток) накопичуючись на одному полюсі суспільства, потім буде перерозподілятися між всіма членами суспільства у вигляді нових робочих місць, допомоги